

Rijksvastgoedbedrijf
Ministerie van Volkshuisvesting en
Ruimtelijke Ordening

Vergewisplan

project: [40728 Reconstructie Dispersals A
en C vliegbasis Deelen](#)

Versie versienr. 0.1

Datum 14 mei 2025

Status Definitief

Colofon

Versie	1.1
Contactpersoon	M. Vermeij
	M 06- 25 25 14 18
	maarten.vermeij@rijksoverheid.nl
	Rijksvastgoedbedrijf

Bijlage(n)	x
Auteur(s)	M. Vermeij

Inhoud

1. Projectinformatie	5
2. Deel 1: Vergewissen in de ontwerpfase	6
2.1. Aanstellen van en samenwerken met de V&G-coördinator ontwerpfase (VGCO)	6
2.2. Veiligheid op de agenda in de ontwerp overleggen	7
2.3. Procesaudit V&G [OPTIONEEL, RISICOGESTUURD]	7
2.4. Onafhankelijke toets V&G-documenten	7
3. Deel 2: Vergewissen in de uitvoeringsfase	8
3.1. Overdracht V&G naar de uitvoeringsfase	8
3.2. Veiligheid op de agenda in de overleggen met de Opdrachtnemer ..	9
3.3. Procesaudit V&G [OPTIONEEL, RISICOGESTUURD]	9
3.4. Onafhankelijke toets V&G-documenten	9
3.5. Actueel houden V&G-documenten	9
3.6. Toets op het veiligheidsmanagement van de uitvoerende partij [OPTIONEEL, RISICOGESTUURD]	10
3.1. Werkwijze bij veiligheidsincidenten	11

Inleiding

Als Opdrachtgever is het Rijksvastgoedbedrijf verplicht invulling te geven aan de wettelijke Vergewisplicht vanuit het Arbeidsomstandighedenbesluit. Deze zorgplicht gaat over de verantwoordelijkheid van ons als Opdrachtgever om een opdracht in de markt te zetten die veilig uit te voeren is en zorg te dragen voor een bouwwerk dat veilig te onderhouden is. Vergewissen is je ervan verzekeren dat deze aspecten in de ontwerp/voorbereidingsfase goed worden uit gedacht en dat de opdrachtnemer tijdens de uitvoering zijn wettelijke en contractuele verplichtingen nakomt.

Hoe geef je nu goed invulling aan deze vergewisplicht? Daar zijn verschillende instrumenten voor: vanuit de wetgeving, vanuit contractmanagement en vanuit houding en gedrag (cultuur).

Maak een project specifiek Vergewisplan, zodat je het vergewissen planmatig aanpakt. Daarvoor kun je dit Standaard Vergewisplan gebruiken.

De vergewisplicht geldt voor de ontwerpfase (deel 1) en voor de uitvoeringsfase (deel 2) van contracten. In het Stappenplan V&G voor bouw- en onderhoudsopdrachten RVB wordt dit nader toegelicht.

Bij traditionele contracten wordt deel 1 voorafgaande aan de ontwerpfase opgesteld.

Na de ontwerpfase wordt deel 2 voorafgaande aan de uitvoeringsfase opgesteld.

Bij geïntegreerde contracten worden deel 1 en deel 2 gelijktijdig opgesteld.

Het plan wordt opgesteld door degene die verantwoordelijk is voor contractmanagement. Bij traditionele contracten is dat de projectleider.

Bij geïntegreerde contracten is dat meestal de contractmanager, met medewerking van de technisch manager en de projectmanager. In dat geval is het Vergewisplan een bijlage bij het contractbeheersplan.

Dit vergewisplan bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Project informatie
2. Deel 1: vergewissen in de ontwerpfase
3. Deel 2: vergewissen in de uitvoeringsfase

1. Projectinformatie

Projectnummer:	40728
Naam project:	Reconstructie Dispersals A en C vliegbasis Deelen
IPV-er:	Len van der Kooij
Contractvorm:	Traditioneel (RAW)
V&G-adviseur:	Maarten Vermeij
V&G-toetser:	Rik Verhoeven

OPTIONEEL Traditioneel projectteam:

Projectleider:	Len van der Kooij
Project Engineer:	Maarten Vermeij
Toezichthouder:	n.t.b.

V&G-plan:	40728_1-VG plan_RIE Infra
V&G-dossier:	40728_2-VG0dossier
Risicomatrix bouw- en sloopveiligheid:	n.v.t.
Bouw- en sloopveiligheidsplan:	n.v.t.

2. Deel 1: Vergewissen in de ontwerpfase

In de ontwerpfase hebben we als opdrachtgever een aantal wettelijke verplichtingen, waaronder het aanstellen van een V&G-coördinator ontwerpfase, inclusief het voor deze persoon mogelijk maken zijn wettelijke taken uit te voeren en controleren of deze persoon deze taken daadwerkelijk uitvoert. Daarnaast moeten we ons als opdrachtgever ervan vergewissen dat het ontwerp dat gemaakt wordt, veilig uit te voeren is en veilig te onderhouden is. In dit hoofdstuk worden de wettelijke en bovenwettelijke instrumenten beschreven die we voor dit project in gaan zetten.

2.1. **Aanstellen van en samenwerken met de V&G-coördinator ontwerpfase (VGCO)**

De ontwerpende partij moet namens het Rijksvastgoedbedrijf een V&G-coördinator ontwerpfase aanstellen. Hiervoor zijn standaard contracteisen opgenomen in het ontwerpcontract of het uav-gc contract. Verzeker je ervan dat deze coördinator daadwerkelijk is aangesteld en dat deze persoon voldoet aan de eisen. De wet zegt dat de opdrachtgever maatregelen neemt zodat:

- a. de coördinator de taken, bedoeld in artikel 2.30, kan vervullen;
- b. de coördinator de taken, bedoeld in artikel 2.30, naar behoren uitoefent.

Ad a, **kan vervullen** betekent dat de VGCO:

- voldoende is gekwalificeerd is, volgens de contracteisen
- over alle benodigde informatie beschikt om de taken uit te kunnen voeren (onder andere via een overdracht, zie stap 4.2 van het Stappenplan V&G)
- voldoende tijd krijgt om de taken uit te kunnen voeren
- mandaat heeft om in te grijpen als de verplichtingen van de opdrachtgever niet worden nagekomen
- in het ontwerpproces een directe communicatielijn heeft met de opdrachtgever (projectleider of contractmanager/technisch manager)

Ad b, **naar behoren uitoefent** betekent:

- dat de VGCO verantwoording aflegt aan de opdrachtgever over de uitvoering van de wettelijke taken
- dat het werkproces van de VGCO te auditen is

De Integraal Project Verantwoordelijke plant een startgesprek (warme overdracht V&G, stap 4.2) in met de V&G-coördinator ontwerpfase om de V&G-documenten toe te lichten, afspraken te maken over het vervullen van zijn taken, communicatielijnen en escalatie in de ontwerpfase. De gemaakte afspraken met de V&G-coördinator ontwerpfase legt hij vast en hij slaat deze op in het projectdossier.

Afspraken over escalatie en communicatie zijn belangrijk, omdat de V&G-coördinator in dienst is van de ontwerpende partij, maar zijn taken uitvoert namens de Opdrachtgever. De V&G-coördinator ontwerpfase heeft een belangrijke rol in de vergewisplicht van de Opdrachtgever. Betrek daarom ook de leidinggevende van de coördinator bij het startgesprek en bespreek escalatie scenario's.

Naam V&G-coördinator ontwerpfase + naam organisatie	Maarten Vermeij, Rijksvastgoedbedrijf
Datum warme overdracht:	n.t.b.
Verslag warme overdracht:	[documentnummer, datum]

2.2. **Veiligheid op de agenda in de ontwerp overleggen**

De projectleider of technisch manager volgt het ontwerpproces, eventueel samen met de V&G-expert of interne V&G-coördinator ontwerpfase, door in de overleggen met de ontwerpende partij de volgende zaken te bespreken:

- a. Hoe de geïnventariseerde veiligheidsrisico's uit de V&G-plan (definitiefase) kunnen worden beheerst of geëlimineerd door goed afgewogen bouwkundige, technische of organisatorische keuzen (BTO keuzen) te maken. Ook maak je in die gesprekken samen de afweging met andere criteria (duurzaamheid, planning, geld, sociale en politieke druk, etc.).
- b. In de afweging moet altijd aantoonbaar de wettelijk verplichte Arbeidshygiënische strategie worden gevolgd, zodat het team de meest veilige oplossing kiest.

De V&G-coördinator ontwerpfase werkt gedurende het ontwerpproces steeds het V&G-plan bij. Aan het eind van het ontwerpproces wordt het plan door de IPV-er voorgelegd aan de V&G-toetser (stap 4.5) en na akkoord opgeslagen in het projectdossier.

De IPV-er zorgt dat verslagen van de overleggen met de ontwerpende partij worden opgeslagen in het projectdossier.

2.3. **Procesaudit V&G [OPTIONEEL, RISICOGESTUURD]**

Plan een procesaudit V&G in om te auditen of de ontwerpende partij het V&G-proces doorloopt conform:

- de eisen uit het ontwerpcontract
- de afspraken die gemaakt zijn bij de overdracht naar de ontwerpende partij
- de wettelijke verplichte taken van de VGCO.

Laat de procesaudit V&G uitvoeren door een lead-auditor.

2.4. **Onafhankelijke toets V&G-documenten**

Laat de uit het ontwerpproces voortkomende V&G-documenten toetsen door de V&G-toetser. Om de toets goed uit te kunnen voeren, heeft de V&G-toetser ook de andere ontwerpdocumenten nodig, zoals tekeningen, ontwerpnotities, etc. De bevindingen uit de toets en het bijbehorende advies zijn bindend.

De projectleider of technisch manager bespreekt de toetsbevindingen met de V&G-coördinator ontwerpfase. Indien nodig, past deze de documenten aan. Daarna zorgt de projectleider dat de toetsbevindingen en het advies van de V&G-toetser samen met de definitieve V&G-documenten worden opgeslagen in het projectdossier.

3. Deel 2: Vergewissen in de uitvoeringsfase

In de uitvoeringsfase moeten we als opdrachtgever ervan vergewissen (verzekeren) dat de uitvoerende partij het ontwerp bouwt zoals het is bedacht, inclusief alle gemaakte ontwerpkeuzen die gemaakt zijn voor het veilig bouwen en veilig onderhouden. Daarnaast moeten we ons ervan verzekeren dat de uitvoerende partij zich aan zijn wettelijke verplichtingen ten aanzien van veilig werken houdt. De contract/besteisen helpen daarbij. Heeft de opdrachtnemer een V&G-coördinator uitvoeringsfase aangesteld? Heeft hij maatregelen genomen zodat het voor deze persoon mogelijk is zijn wettelijke taken uit te voeren en controleert hij of deze persoon deze taken daadwerkelijk uitvoert? Daarnaast moeten we ons als opdrachtgever ervan vergewissen dat de ontwerpkeuzen die gemaakt zijn ten aanzien van veilig bouwen en veilig onderhouden, door de uitvoerende partij zo worden uitgevoerd.

3.1. Overdracht V&G naar de uitvoeringsfase

De uitvoerende partij moet volgens contract een overdracht organiseren, waarbij hij een toelichting krijgt op de V&G-documenten die in de ontwerpfase zijn opgesteld. De overdracht vindt plaats zo snel mogelijk na opdrachtverstrekking.

Bij de overdracht worden uitgenodigd namens de Opdrachtgever:

- De V&G-coördinator(en) ontwerpfase
- De IPV-er/projectmanager/projectleider (vertegenwoordiger opdrachtgever)
- De technisch manager

Van de Opdrachtnemer zijn aanwezig:

- De V&G-coördinator(en) uitvoeringsfase
- De werkvoorbereider
- De (technisch) projectleider

De Opdrachtgever verzekert zich ervan dat:

- a. de V&G Coördinator Ontwerpfase een goede toelichting geeft aan de V&G Coördinator Uitvoeringsfase over:
  - i. de ontwerpkeuzen die in de ontwerpfase vanuit veiligheidsoogpunt zijn gemaakt, inclusief de onderbouwing conform de arbeidshygiënische strategie
  - ii. de restructies die zijn overgebleven uit het ontwerpproces.

De uitvoerende partij moet deze risico's aantoonbaar beheersen en de beheersmaatregelen vastleggen in het project specifieke V&G-plan (conform contracteis;
- b. de V&G Coördinator Uitvoeringsfase zijn wettelijke taken kent en begrijpt (conform Arbeidsomstandighedenbesluit art. 2.31);
- c. de V&G Coördinator Uitvoeringsfase de proceseisen V&G uit het contract kent en begrijpt;
- d. er afspraken worden gemaakt en vastgelegd over het moment van indienen van (delen van) het V&G-plan. De uitvoering mag pas starten als het V&G-plan is geaccepteerd. Als het werk in verschillende fasen wordt uitgevoerd, moet het V&G-plan steeds opnieuw aangevuld en geaccepteerd worden, zodanig dat alle veiligheidsrisico's voor de volgende fase zijn beheerst.
- e. de uitvoerende partij de gemaakte afspraken vastlegt in de Standaard V&G Overdracht en deze verstrekt aan de opdrachtgever. De IPV-er neemt zorgt dat het overdrachtsdocument wordt opgeslagen in het projectdossier.

3.2. **Veiligheid op de agenda in de overleggen met de Opdrachtnemer**

De IPV'er/projectmanager/projectleider zorgt dat veiligheid altijd geagendeerd wordt in de overleggen met de aannemer. Dat mag je ook verwachten van de Opdrachtnemer, want het is een contracteis. De volgende onderwerpen komen in ieder geval aan bod:

- a. Ontwerpwijzigingen en de gevolgen daarvan voor de in het V&G-plan opgenomen V&G-risico's. Indien aan de orde, moet de V&G-coördinator uitvoeringsfase het V&G-plan aanpassen en opnieuw indienen.
- b. De bevindingen uit de V&G-rondes van de Opdrachtnemer en de manier waarop hiermee is om gegaan.
- c. Veiligheidsincidenten (onveilige situaties, bijna-ongevallen, ongevallen) en de opvolging met betrekking tot veilig stellen en voorkomen in de toekomst.
- d. De wijze waarop de V&G Coördinator Uitvoeringsfase zijn taken uitvoert. Krijgt hij hiervoor voldoende tijd? Ligt de focus op veiligheid of bijvoorbeeld op de planning? Heeft hij ook andere petten op, zoals bijvoorbeeld werkvoorbereider of uitvoerder, waardoor hij tegenstrijdige belangen heeft? Hoe gaat hij hiermee om?

Door deze en eventueel andere relevante veiligheidsonderwerpen te bespreken, blijven we als Opdrachtgever op de hoogte van de voortgang en het veiligheidsmanagement van de opdrachtnemer en is het mogelijk om daar op te sturen.

De Integraal Project Verantwoordelijke zorgt dat de overlegverslagen worden opgeslagen in het projectdossier.

3.3. **Procesaudit V&G [OPTIONEEL, RISICOGESTUURD]**

Plan een procesaudit V&G in om te auditen of de uitvoerende partij het V&G-proces doorloopt conform:

- de eisen uit de vraagspecificatie of het bestek
- het Plan van Aanpak/Kwaliteitplan waarin de Opdrachtnemer heeft beschreven hoe hij zijn veiligheidsmanagement heeft ingericht
- de afspraken die gemaakt zijn bij de overdracht naar de uitvoerende partij
- de wettelijke verplichte taken van de V&G-coördinator uitvoeringsfase
- de maatregelen die de Opdrachtnemer heeft genomen, zodat de V&G-coördinator uitvoeringsfase zijn taken naar behoren kan vervullen
- de maatregelen die de Opdrachtnemer heeft genomen, zodat de V&G-coördinator uitvoeringsfase zijn taken naar behoren uitvoert.

Een lead-auditor (via de afdeling ICM) voert de audit uit.

3.4. **Onafhankelijke toets V&G-documenten**

Volgens de contracteisen moet de Opdrachtnemer tijdig de V&G-documenten indienen. Laat de V&G-documenten toetsen door de V&G-toetser. Het V&G-plan is ter acceptatie en de uitvoerende partij mag pas starten met de uitvoering als er een geaccepteerd V&G-plan is. Let op: soms wordt het project gefaseerd uitgevoerd. Voorafgaande aan iedere uitvoeringsfase moet het V&G-plan opnieuw worden ingediend en getoetst. Bij de overdracht V&G (paragraaf 3.1) zijn afspraken gemaakt over deze fasering en de bijbehorende documentplanning.

3.5. **Actueel houden V&G-documenten**

Het op de bouwplaats aanwezige V&G-plan moet altijd actueel zijn en gelden voor de werkzaamheden die op dat moment worden uitgevoerd.

Let op dat bij **gefaseerde ontwerp en uitvoering** het V&G-plan ook gefaseerd wordt ingediend. Het V&G-plan kan pas worden afgemaakt als het ontwerp voor de betreffende fase gereed is. Zorg dat je een documentplanning ontvangt van de

opdrachtnemer en dat het geactualiseerde V&G-plan steeds tijdig wordt ingediend ter acceptatie.

Bij **ontwerpwijzigingen** tijdens de uitvoering moet steeds na gegaan worden of de geïnventariseerde veiligheidsrisico's in het V&G-plan nog actueel zijn. Het V&G-plan moet geactualiseerd worden en opnieuw ter acceptatie worden ingediend bij de overige wijzigingsdocumenten.

3.6. **Toets op het veiligheidsmanagement van de uitvoerende partij** **[OPTIONEEL, RISICOGESTUURD]**

De punten hieronder kunnen opgenomen worden in een officiële Procesaudit V&G (paragraaf 3.3) of je kunt als vertegenwoordiger van de Opdrachtgever af en toe eens zorgen dat je aanwezig bent om je een beeld te vormen van het veiligheidsmanagement en de veiligheidscultuur van de uitvoerende partij. Dit laatste is wat laagdrempeliger. Leg je bevindingen altijd vast in een kort verslag en sla dit met de bijbehorende documenten van de aannemer op in het project dossier. Leg voor gunning vast welke van onderstaande aspecten je als Opdrachtgever gaat doen en hoe vaak. Bespreek dit bij de overdracht naar de uitvoerende partij (paragraaf 3.1) en maak daarbij concrete afspraken. Binnen je team kun je afspraken maken wie de taak oppakt, dit kan ook rouleren.

3.6.1. *Veiligheidsronde bouwplaats* **[OPTIONEEL, RISICOGESTUURD]**

De uitvoerende partij heeft in zijn veiligheidsmanagement opgenomen dat hij regelmatig veiligheidsrondes laat lopen door de V&G-coördinator uitvoeringsfase of door andere functionarissen. Dat kan rouleren. Om als Opdrachtgever een goed beeld te krijgen van het veiligheidsmanagement van de uitvoerende partij, kun je af en toe meelopen met zo'n veiligheidsronde. Let op dat je niet de leiding neemt. We kijken mee met de uitvoerende partij. Hoe gaat hij om met onveilige situaties tijdens de ronde? Hoe reageert hij als jij als vertegenwoordiger van de opdrachtgever hem wijst op een onveilige situatie? Hebben jullie hetzelfde beeld van het gevaar en zijn jullie het eens over de te nemen beheersmaatregelen die genomen wordt?

- Maak een kort verslag van je bevindingen, die je ook ter plekke besproken hebt met de uitvoerende partij.
- Bespreek je bevindingen tijdens het eerstvolgende overleg tussen Opdrachtgever en Opdrachtnemer.
- Archiveer je bevindingenverslag samen met het verslag van de uitvoerende partij over de veiligheidsronde in het projectdossier.

3.6.2. *Voorlichting en instructie uitvoerende partij* **[OPTIONEEL, RISICOGESTUURD]**

De uitvoerende partij heeft in het V&G-plan aangegeven hoe hij zijn medewerkers, onderaannemers en bezoekers instrueert over de werkzaamheden en veiligheidsmaatregelen. Bijvoorbeeld door middel van een PSU, een startwerkinstructie, toolboxen, het bespreken bijzondere werkzaamheden, etc. Als Opdrachtgever willen we weten hoe dit gaat. Hoe wordt omgegaan met anderstaligen? Is er interactie en wordt er gecontroleerd of degene die instructie krijgt de boodschap begrepen heeft? Hoe wordt er gereageerd als iemand aangeeft dat hij iets niet veilig vindt en daarom de werkzaamheden niet of op een andere manier wil doen?

- Maak een kort verslag van je bevindingen, die je ook ter plekke besproken hebt met de uitvoerende partij.
- Bespreek je bevindingen tijdens het eerstvolgende overleg tussen Opdrachtgever en Opdrachtnemer.
- Archiveer je bevindingenverslag samen met het verslag van de uitvoerende partij over de veiligheidsronde in het projectdossier.

3.6.3. *Safety Walk* **[OPTIONEEL, RISICOGESTUURD]**

Dit lijkt hetzelfde als de veiligheidsronde van paragraaf 3.6.1, maar we bedoelen er iets anders mee. Een safety walk is bedoeld voor (project)directeuren en lijnmanagers van Opdrachtnemer en Opdrachtgever.

Wat valt op? Zijn er contracteisen die voor de uitvoerende partij voor onveilige situaties kunnen zorgen? Waar loopt de uitvoerende partij tegenaan als het gaat om veilig werken? Hoe kunnen Opdrachtgever en Opdrachtnemer elkaar helpen?

3.1. Werkwijze bij veiligheidsincidenten

Bij een incident of crisis treedt het [Incident-Responsplan van het Rijksvastgoedbedrijf \(IRP\)](#) in werking. Zorg dat het project specifieke IRP bij start van de uitvoering is ingevuld en toegevoegd aan het projectdossier.

Als er een veiligheidsincident is geweest, verzekert de Integraal Project Verantwoordelijke zich ervan dat de opdrachtnemer een ongevalsonderzoek doet. Bij ongevallen die gemeld moeten worden, laat de Integraal Project Verantwoordelijke een aanvullend ongevalsonderzoek uitvoeren door een V&G-expert van het Rijksvastgoedbedrijf. Het doel hiervan is om te leren van het ongeval. Wanneer uit het onderzoek blijkt dat de opdrachtnemer zijn V&G-proces en/of de RI&E moet aanpassen, dan neemt het Rijksvastgoedbedrijf de leerpunten mee in het eigen V&G-proces.